

3 Rozvodovost

Na základě údajů poskytovaných Českému statistickému úřadu Ministerstvem spravedlnosti ČR bylo v roce 2019 rozvedeno 24,1 tisíce manželství, o 0,2 tisíce méně než v předchozím roce a nejméně od roku 2000. Úroveň rozvodovosti se meziročně nezměnila, kdy při setrvání měr rozvodovosti z roku 2019 by rozvodem skončilo 44,8 % manželství. O jednu desetinu roku na 13,5 let se navýšila průměrná doba trvání manželství do jeho zániku rozvodem. Z úhrnu rozvedených manželských svazků bylo 59,0 % s nezletilými dětmi, kterých bylo celkem 22,6 tisíce.

Počet rozvodů se mezi krajními roky dekády danou lety 2009 až 2019 snížil celkem o 4 992, z 29 133 na 24 141 v roce 2019, nejednalo se však o plynule klesající vývoj¹⁶. Poslední meziroční pokles počtu rozvodů činil 176 (tj. o necelé 1 %) a jejich počet v roce 2019 byl tak nejnižší od roku 2000. A pomineme-li rok 1999, kdy nízký počet rozvodů (23,7 tisíce) souvisel s novelizací zákona o rodině, byl nejnižší dokonce od roku 1973. Klesající trend je odrazem jak snižujícího se počtu sňatků v předcházejících dekáдах (do roku 2013), tak změn v intenzitě rozvodovosti v jednotlivých délkách trvání manželství a prodlužování délky trvání manželství (viz dále).

Rozvodové řízení ukončené roku 2019 bylo z 50,7 % iniciováno oběma manželi. Společný návrh na rozvod manželství je možno podávat¹⁷ od 1. 1. 2014, statisticky jsou společné návrhy zachyceny ale až od roku 2015 (tehdy zahrnovaly 31,3 % všech návrhů na rozvod). Na návrh ženy, což byl dříve převažující typ návrhu, bylo v roce 2019 rozvedeno 7 667 manželství (31,8 %), na návrh muže 4 246 (17,6 %).

Většina mužů a žen se účastní rozvodového řízení poprvé – podíl prvních rozvodů se již dlouhodobě pohybuje okolo čtyř pětín. V roce 2019 poprvé stanulo u rozvodového soudu 19 506 mužů a 19 797 žen, představovali tak u mužů 80,2 % a u žen 82,0 % všech rozvedených. Ostatních 4 635 mužů a 4 344 žen rozvedených v roce 2019 již mělo za sebou minimálně jeden rozvod z dřívější doby. V 88,4 % případů opakovaných rozvodů se jednalo o druhý rozvod muže/ženy. Meziroční pokles celkového počtu rozvodů v roce 2019 se neprojevil ve všech pořadích – naopak u mužů počet rozvodů druhého pořadí a u žen počet prvních rozvodů mírně stoupl (shodně o 0,1 %), u žen relativně více vzrostl i počet třetích a dalších rozvodů (o 3,7 %).

Tab. 3.1 Rozvody podle návrhu a pořadí, 2009–2019

	2009	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rozvody celkem	29 133	26 764	26 083	24 996	25 755	24 313	24 141
v tom na návrh: muže	10 291	9 710	6 303	5 277	5 115	4 517	4 246
ženy	18 842	17 054	11 604	9 581	9 368	8 121	7 667
společný návrh	x	x	8 176	10 138	11 272	11 675	12 228
Pořadí rozvodu muže: 1.	23 488	21 391	21 047	20 068	20 787	19 677	19 506
2.	4 973	4 792	4 439	4 345	4 388	4 094	4 098
3.+	672	581	597	583	580	542	537
Pořadí rozvodu ženy: 1.	23 593	21 582	21 190	20 194	20 957	19 774	19 797
2.	4 944	4 602	4 378	4 263	4 236	4 053	3 840
3.+	596	580	515	539	562	486	504
Opakované rozvody (%) - muži	19,4	20,1	19,3	19,7	19,3	19,1	19,2
- ženy	19,0	19,4	18,8	19,2	18,6	18,7	18,0

Nižší byl v roce 2019 oproti roku 2018 počet rozvodů manželských párů bez nezletilých dětí (o -2,1 %), naopak rozvodů s nezletilými dětmi mírně přibýlo (tab. 3.2). Podle údajů Ministerstva spravedlnosti bylo v roce 2019 rozvedeno 14 236 manželství s nezletilými dětmi (o 43 více než v roce 2018) a 9 905 manželství

¹⁶ Meziroční růst byl zaznamenán v letech 2010, 2013 a 2017.

¹⁷ Podle nového občanského zákoníku (§755–758).

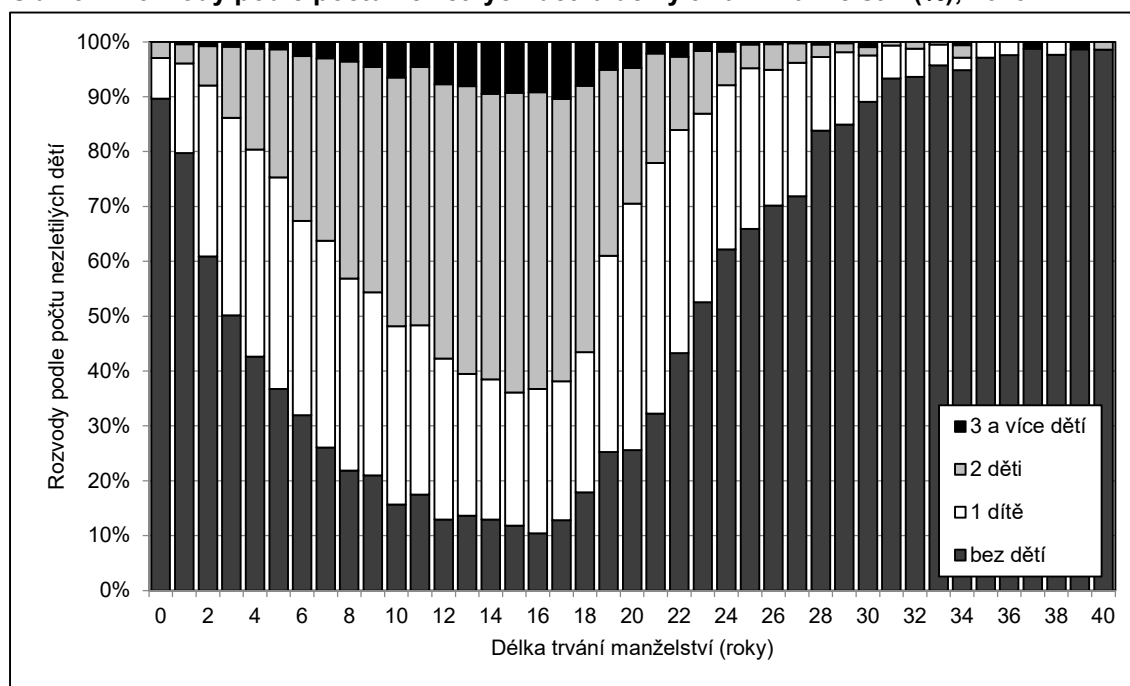

bez nezletilých dětí (meziročně o 215 méně). Oproti roku 2009 bylo v roce 2019 rozvodů bez nezletilých dětí o 2,4 tisíce méně (relativně o 19 %) a rozvodů s nezletilými dětmi méně o 2,6 tisíce (o 16 %). Zastoupení rozvodů s nezletilými dětmi se v celém období 2009–2019 pohybovalo mezi 56–59 %. V roce 2019 tvořily rozvody s nezletilými dětmi 59,0 % z celkového počtu rozvodů a jejich podíl meziročně vzrostl o 0,6 p. b. Vůbec nejnižší (a to nejen v rámci dekády, ale i historicky) bylo přitom jejich zastoupení v roce 2011 (56,3 %). Celkem si v roce 2019 prošlo rozvodem rodičů 22 644 nezletilých dětí, o 350 více než v roce 2018 (a o 2 450 méně než v roce 2009).

Tab. 3.2 Rozvody podle počtu nezletilých dětí, 2009–2019

	2009	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rozvody bez nezletilých dětí	12 282	11 557	11 090	10 270	10 559	10 120	9 905
Rozvody s nezletilými dětmi	16 851	15 207	14 993	14 726	15 196	14 193	14 236
v tom s 1 dítětem	9 533	8 265	7 830	7 523	7 680	7 114	6 866
s 2 dětmi	6 538	6 133	6 310	6 415	6 635	6 211	6 489
s 3 a více dětmi	780	809	853	788	881	868	881
Počet nezletilých dětí při rozvodu	25 094	23 119	23 187	22 855	23 752	22 294	22 644
Prům. počet dětí v manželstvích s dětmi	1,49	1,52	1,55	1,55	1,56	1,57	1,59
Prům. počet dětí v manželství při rozvodu	0,86	0,86	0,89	0,91	0,92	0,92	0,94
Rozvody s nezletilými dětmi (%)	57,8	56,8	57,5	58,9	59,0	58,4	59,0
v tom s 1 dítětem (%)	56,6	54,3	52,2	51,1	50,5	50,1	48,2
s 2 dětmi (%)	38,8	40,3	42,1	43,6	43,7	43,8	45,6
s 3 a více dětmi (%)	4,6	5,3	5,7	5,4	5,8	6,1	6,2

Obr. 3.1 Rozvody podle počtu nezletilých dětí a délky trvání manželství (%), 2019

Ve většině rozvedených rodin s nezletilými dětmi v roce 2019 žilo v době rozvodu jedno dítě (48,2 % případů) nebo dvě děti (45,6 %). V průběhu sledovaného období let 2009–2019 došlo u rozvodů ke zvýšení podílu rodin se dvěma dětmi (o 6,8 p. b.) na úkor rodin s jedním dítětem (pokles o 8,3 p. b.). Tři a více dětí mělo celkem 6,2 % rozvádějících se rodin v roce 2019, jejich zastoupení na rozvodech se pohybovalo mezi 5–6 % i v předchozích letech (v roce 2019 bylo v rámci dekády nejvyšší). Průměrný počet dětí na jedno rozvedené manželství s dětmi se ve sledovaném období pozvolna zvýšil z 1,49 na 1,59 dítěte.

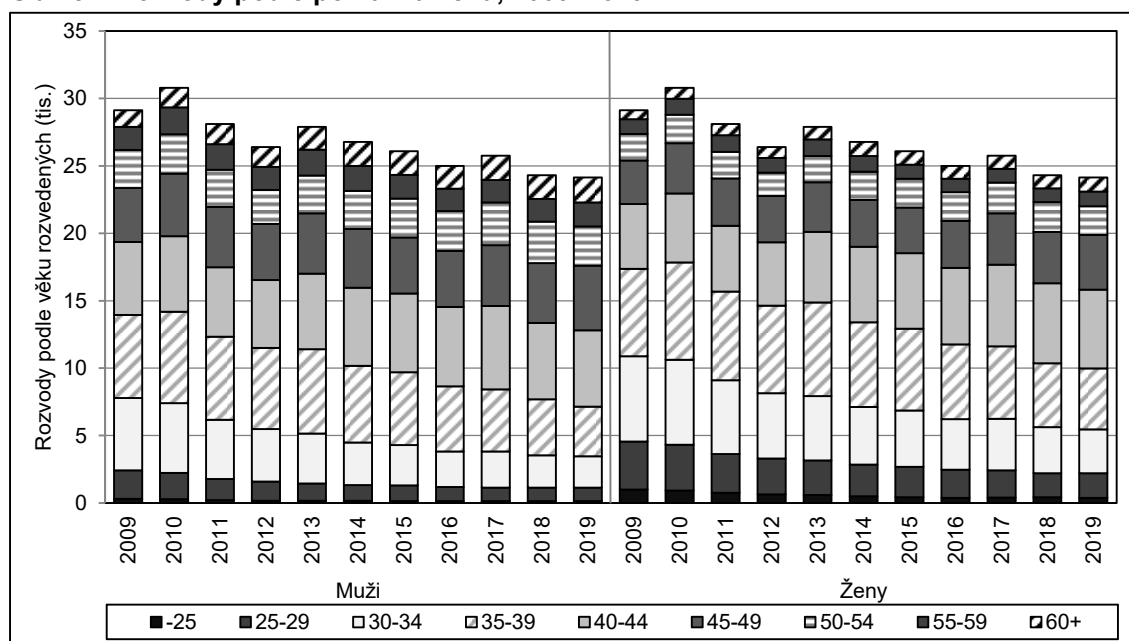
Struktura rozvodů podle počtu nezletilých dětí se významně liší podle délky trvání manželství, kdy koresponduje s časováním rození dětí do manželství a s jejich nabýváním zletilosti (obr. 3.1). Rozvody

s nezletilými dětmi mívají nejvyšší zastoupení po 14 až 17 letech manželství, v roce 2019 tomu bylo po 12 až 17 letech (86–90 % v daných délkách). Přestože se do roku 2019 (oproti roku 2009) zvýšilo zastoupení dětí u rozvodů i po 20 až 40 letech trvání svazku, většina dlouhotrvajících manželství bývá v době rozvodu naopak již bez nezletilých dětí. Mezi rozvody manželských svazků trvajících 25 a více let jich bylo v roce 2019 bez nezletilých dětí 85 %, zatímco v roce 2009 to bylo 90 %. Rozvody bez nezletilých dětí převažují také v nejkratších délkách trvání manželství (55 % mezi rozvody manželství před dovršením pěti let od sňatku v roce 2019).

Věková struktura osob, které se rozvedly, se v průběhu let 2009–2019 měnila, a to v souladu se změnami ve věkové skladbě obyvatelstva, s posunem vstupu do manželství do vyššího věku a prodlužující se délkou manželství při rozvodu (obr. 3.2). Nejvíce ubylo rozvodů, kdy manželům bylo méně než 30 let – jejich počet se mezi roky 2009 a 2019 plynule snižoval, u mužů celkem o 53 % a u žen o 52 %. Zastoupení osob mladších 30 let pokleslo v poslední sledované dekádě z 8,4 na 4,8 % u rozvedených mužů a z 15,7 na 9,2 % u rozvedených žen. Klesal také počet a podíl 30–39letých osob u rozvodů (absolutně o 48 % u mužů a 39 % u žen; jejich procentuální zastoupení mezi lety 2009 a 2019 pokleslo z 39,5 na 24,9 % u mužů a ze 43,9 na 32,3 % u žen). Naopak absolutně i relativně vzrostla váha 40–49letých (absolutně o 11 % u mužů a 23 % u žen, relativně z 32,3 na 43,3 % u mužů a z 27,6 na 40,9 % u žen) a osob ve věku 50 a více let (absolutně o 13 % u mužů a o 15 % žen, relativně z 19,8 na 27,1 % u rozvedených mužů a z 12,8 na 17,7 % u rozvedených žen).

Z pohledu pětiletých věkových skupin převažovali do roku 2013 u rozvedených mužů 35–39letí a od roku 2014 již 40–44letí (do této kategorie se postupně začaly přesouvat početně silné generace ze 70. let 20. století). V roce 2019 spadalo do věkové kategorie 40–44 let 5,7 tisíce nově rozvedených mužů, kteří tvořili 23,4 % ze všech nově rozvedených. Druhou nejpočetnější věkovou skupinu představovali muži 45–49letí (4,8 tisíce, relativně 19,9 %). V případě rozvádějících se žen je zřejmá o něco mladší věková struktura, díky jejich obecně časnějšímu vstupu do manželství. V letech 2009–2015 byly v rámci pětiletých věkových skupin nejvíce zastoupeny ženy 35–39leté a v posledních čtyřech letech, stejně jako u mužů, ženy ve věku 40–44 let. Ty v roce 2019 reprezentovaly 24,1 % všech nově rozvedených žen (absolutně 5,8 tisíce), 35–39leté byly s 18,8% zastoupením druhou nejčetnější skupinou (4,5 tisíce).

Obr. 3.2 Rozvody podle pohlaví a věku, 2009–2019

Klesající trend počtu rozvodů se odrazil také ve vývoji počtu rozvodů podle délky trvání manželství. Při srovnání let 2009 a 2019 došlo k nárůstu absolutního počtu pouze u rozvodů po 30 a více letech manželství

(tj. rozvody manželství uzavřených ještě před vznikem samostatné ČR), v kratších délkách počty klesly (tab. 3.3).

Tab. 3.3 Rozvody podle délky trvání manželství, 2009–2019

Délka trvání manželství (roky)	2009	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0–4	5 760	4 523	4 398	4 188	4 315	4 195	4 450
5–9	5 925	6 153	6 066	5 720	5 751	5 091	4 800
10–14	4 771	4 298	4 409	4 355	4 633	4 532	4 534
15–19	4 933	3 682	3 549	3 399	3 600	3 343	3 444
20–24	3 899	3 659	3 289	2 973	2 903	2 734	2 590
25–29	2 101	2 343	2 268	2 349	2 449	2 328	2 097
30+	1 744	2 106	2 104	2 012	2 104	2 090	2 226
Celkem	29 133	26 764	26 083	24 996	25 755	24 313	24 141
	%						
0–4	19,8	16,9	16,9	16,8	16,8	17,3	18,4
5–9	20,3	23,0	23,3	22,9	22,3	20,9	19,9
10–14	16,4	16,1	16,9	17,4	18,0	18,6	18,8
15–19	16,9	13,8	13,6	13,6	14,0	13,7	14,3
20–24	13,4	13,7	12,6	11,9	11,3	11,2	10,7
25–29	7,2	8,8	8,7	9,4	9,5	9,6	8,7
30+	6,0	7,9	8,1	8,0	8,2	8,6	9,2

V rámci pětiletých délek trvání manželství jsou již od poloviny 90. let 20. století každoročně nejčetnější rozvody v intervalu po 5–9 letech manželství. V roce 2019 jich bylo 4 800, tj. 19,9 % ze všech rozvodů (tab. 3.3). Druhou nejpočetnější skupinu naplnily rozvody po 10–14 letech manželství (4 534, 18,8 % z celku) a již pátým rokem v řadě tak počtem předstihly rozvody před dovršením 5 let trvání manželství (4 450 v roce 2019, tj. 18,4 %), které byly na druhém místě v předchozích letech. Zastoupení rozvodů v délce 0–4 dokončené roky na celkovém počtu rozvodů mělo od roku 2010 do roku 2017 klesající trend, v roce 2018 a 2019 meziročně mírně vzrostlo (o 1,2 p. b.). Nejvýrazněji v průběhu let 2009 až 2019 pokleslo v důsledku vývoje počtu sňatků (výrazný propad sňatečnosti v devadesátých letech) zastoupení rozvodů v délce 15–19 let trvání manželství (z 16,9 na 14,3 %), v posledním roce (2019) však jejich podíl mírně vzrostl (o 0,5 p. b.). Podíl rozvodů po 25–29 letech i po 30 a více letech trvání manželství měl ve sledovaném období s mírnými výkyvy rostoucí tendenci (z 7,2 na 8,7 % a z 6,0 na 9,2 % mezi rokem 2009 a 2019).

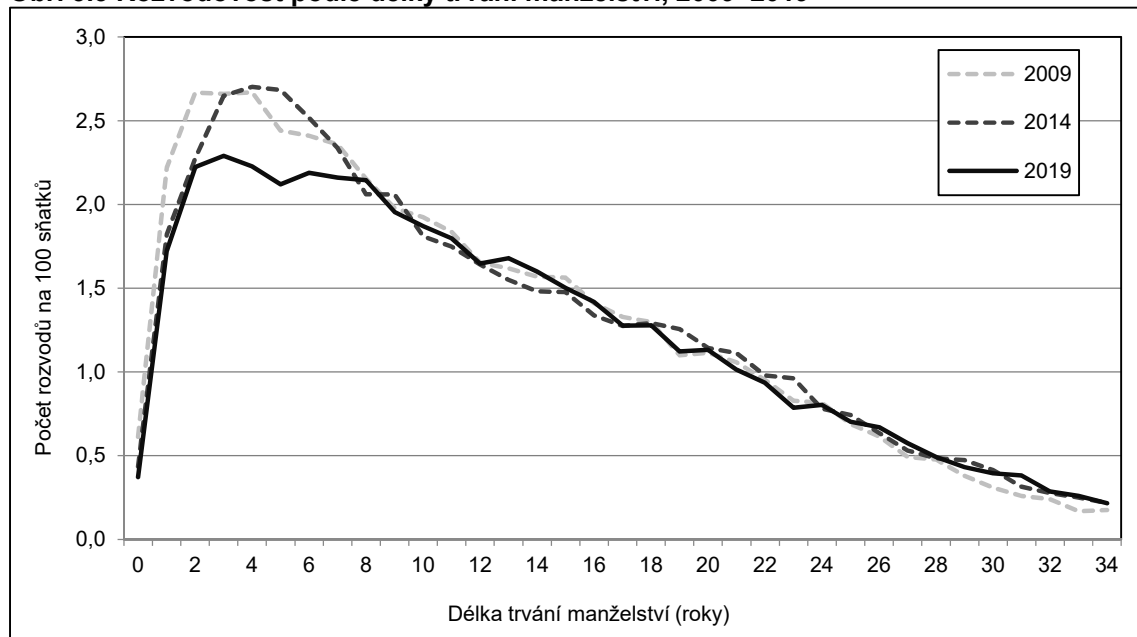
V intervalu 5–9 let trvání manželství také vrcholí intenzita rozvodovosti (2,11 rozvodů na sto sňatků v roce 2019), s prodlužující se délkou manželství poté klesá (obr. 3.3). V rámci jednoletých délek trvání dosáhla v roce 2019 maxima sice už v délce 3 roky od sňatku (2,29 rozvodů na sto sňatků), které však nijak nevybočovalo z intervalu pokrývajícího vrchol rozvodovosti ve 2 až 8 letech po sňatku (v rozmezí 2,12 až 2,29 rozvodů na sto sňatků). Porovnáme-li míry rozvodovosti let 2009 a 2019, nejvýznamnější změny se odehrály v kratších délkách trvání manželství (tab. 3.4). V intervalu délky 0–4 roky došlo ke snížení z 2,18 na 1,74 rozvodů na 100 sňatků (20% pokles). Nižší byla rozvodovost v roce 2019 ve srovnání s rokem 2009 také v intervalech 5–9 let (o 7 %), 15–19 let (o 1 %) a 20–24 let (o 2 %). Naopak u dlouhotrvajících manželství vykazuje intenzita rozvodovosti spíše rostoucí trend. Mezi roky 2009 a 2019 se počet rozvodů na 100 sňatků uzavřených před příslušným počtem let pro skupinu 25–29 let trvání manželství zvýšil z 0,53 na 0,56 rozvodů na 100 sňatků (nejvyšší úroveň 0,61 dosáhl v roce 2017, v roce 2018 a 2019 mírně meziročně poklesl) a pro skupinu rozvodů po 30 a více letech trvání manželství vzrostl z 0,19 na 0,28 rozvodů na 100 sňatků (relativně o 49 %).

Tab. 3.4 Rozvodovost podle délky trvání manželství, 2009–2019

Délka trvání manželství (roky)	2009	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0	0,61	0,44	0,44	0,40	0,45	0,37	0,37
1	2,22	1,82	1,85	1,67	1,74	1,77	1,72
2	2,67	2,27	2,26	2,34	2,16	2,07	2,22
3	2,66	2,65	2,58	2,42	2,47	2,18	2,29
4	2,67	2,70	2,62	2,43	2,50	2,32	2,23
5	2,44	2,68	2,59	2,41	2,51	2,39	2,12
6	2,41	2,52	2,55	2,50	2,54	2,27	2,19
7	2,36	2,34	2,33	2,18	2,34	2,05	2,16
8	2,15	2,06	2,26	2,24	2,29	2,10	2,14
9	1,98	2,06	1,99	2,02	2,19	2,14	1,95
0–4	2,18	1,99	1,94	1,82	1,82	1,70	1,74
5–9	2,26	2,33	2,34	2,26	2,36	2,19	2,11
10–14	1,72	1,64	1,70	1,69	1,78	1,72	1,72
15–19	1,32	1,33	1,29	1,24	1,33	1,26	1,32
20–24	0,95	0,98	0,96	0,94	0,97	0,96	0,93
25–29	0,53	0,57	0,55	0,57	0,61	0,59	0,56
30+	0,19	0,24	0,25	0,24	0,26	0,26	0,28
Úhrnná rozvodovost (%)	46,8	46,7	46,5	45,2	47,2	44,8	44,8
Průměrná délka trvání manželství	12,5	13,1	13,0	13,1	13,2	13,4	13,5

Pozn.: Počet rozvodů dané délky trvání manželství na sto sňatků uzavřených před daným počtem let. U pětiletých intervalů délky trvání manželství průměrná rozvodovost v daném intervalu. U intervalu 30+ let počet rozvodů vztahován k 10 příslušným sňatkovým kohortám.

Při setrvání intenzit rozvodovosti v jednotlivých délkách trvání manželství na úrovni roku 2019 by rozvodem skončilo 44,8 % manželství. Oproti roku 2018 se úhrnná rozvodovost meziročně v podstatě nezměnila (snížení o 0,02 p. b.), ve srovnání s rokem 2009 byla ale nižší, a to o 2,0 p. b. Od roku 2001 se úhrnná rozvodovost v ČR pohybuje v rozmezí 45–50 %, doposud nejvyšší úroveň dosáhla v roce 2010, a to 50,0 %, naopak nejnižší byla v roce 2012 (44,5 %). Průměrná délka trvání manželství do jeho zániku rozvodem přitom měla s menšími výkyvy celé poslední desetiletí (resp. již více než dvě desetiletí) rostoucí tendenci. V roce 2019 činila 13,5 let, tj. byla oproti roku 2018 o 0,1 roku delší, ve srovnání s rokem 2009 pak delší o 1,0 roku.

Obr. 3.3 Rozvodovost podle délky trvání manželství, 2009–2019

Statistika rozvodů rovněž sleduje údaje o státním občanství rozvádějících se osob. V roce 2019 bylo v ČR rozvedeno celkem 1 930 manželství (o 48 méně než v roce 2018), kde byl alespoň jeden z manželů cizím státním občanem. Tyto rozvody představovaly 8,0 % z celkového počtu rozvodů (o 0,1 p. b. méně než v roce 2018, ale o 1,2 p. b. více než v roce 2009). V předchozích letech bylo zastoupení rozvodů s cizincem spíše nižší, v celém sledovaném období 2009–2019 se pohybovalo v rozmezí 6,6–8,1 % (nejvyšší hodnota byla evidována v roce 2018, nejnižší v roce 2013). Podobně jako u sňatků, i u rozvodů je vyšší počet cizinců na straně mužů. Mezi muži rozvedenými v roce 2019 bylo 1 301 cizinců (5,4 % z celku) a mezi rozvedenými ženami 1 047 cizinek (4,3 % ze všech). Celkový počet cizinců, kteří stanuli v České republice v roce 2019 u rozvodu, byl 2 348 (o 17 méně než v předchozím roce).

Tab. 3.5 Rozvody podle státního občanství manželů, 2009–2019

	2009	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rozvody alespoň s 1 cizincem	1 989	1 894	2 046	1 906	2 041	1 978	1 930
- podíl na všech rozvodech (%)	6,8	7,1	7,8	7,6	7,9	8,1	8,0
Počet cizinců u rozvodů	2 127	2 190	2 401	2 277	2 466	2 365	2 348
Rozvody - žena ČR + cizinec	1 074	942	1 005	904	949	914	883
z toho státní občanství: Slovensko	212	259	255	245	247	273	213
Ukrajina	171	62	86	65	78	71	77
Německo	53	47	48	43	42	35	45
Rozvody - muž ČR + cizinka	777	656	686	631	667	677	629
z toho státní občanství: Slovensko	186	216	235	252	238	256	239
Ukrajina	198	190	205	136	175	152	150
Rusko	91	51	53	61	46	50	57
Rozvody - oba cizinci	138	296	355	371	425	387	418
z toho: oba občané Vietnamu	23	98	103	119	134	102	98
oba občané Slovenska	38	77	69	70	88	87	91
oba občané Ukrajiny	13	35	39	35	57	59	60
Průměrná délka trvání manželství při rozvodu*							
Rozvody dvou občanů ČR	14,5	15,2	15,2	15,2	15,2	15,3	15,3
Rozvody Češky s cizincem	7,7	10,3	10,3	10,3	10,4	10,7	10,8
Rozvody Čecha s cizinkou	8,3	10,2	10,1	10,1	10,5	11,2	10,4
Rozvody dvou cizinců	12,5	11,1	10,5	11,2	11,1	11,2	11,7

* Výpočet z absolutních počtů rozvodů podle délky trvání manželství (takto vypočtená průměrná délka trvání všech manželství je zhruba o 1,8 roku vyšší než údaje uvedené v tab. 3.4, vycházející z rozložení měř rozvodovosti podle délky trvání manželství).
Pozn.: Výběr a řazení občanství podle četnosti v roce 2019.

Rozvody s minimálně jedním cizincem v rozvedeném páru zahrnovaly v roce 2019 ze 45,8 % rozvody muže-cizince s ženou českého občanství, z 32,6 % rozvody muže-občana ČR s ženou-cizinkou a ve zbývajících 21,7 % rozvody dvou cizích státních občanů¹⁸. Co se týče konkrétního státního občanství cizinců u rozvodu, z celkového počtu 883 rozvedených žen-občanek ČR se jich nejvíce rozvedlo s mužem ze Slovenska (213), dále z Ukrajiny (77) a na třetím místě s mužem z Německa (45). V předešlých letech se na třetí pozici objevovali muži z Tuniska, těch bylo v roce 2019 méně (34). U rozvedených mužů-občanů ČR se jednalo nejčastěji o rozvody s ženou Slovenkou (239 z celkového počtu 629 rozvodů Čecha s cizinkou), dále pak s Ukrajinkou (150) a Ruskou (57). Občané Slovenska v této statistice převažují dlouhodobě (stejně jako tomu je při uzavírání manželství). Počet rozvodů, kdy ani jeden z manželů neměl české státní občanství, v roce 2019 vzrostl na 418 (meziročně o 31; doposud nejvyšší byl jejich počet 425 v roce 2017). Nejčastěji

¹⁸ Na základě Nařízení Rady č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti obou manželů k dětem, je možné rozvést v České republice manželství dvou manželů – cizinců, a to v případě, kdy mají manželé obvyklé bydliště v České republice, nebo měli manželé poslední společné obvyklé bydliště v České republice, pokud zde jeden z nich ještě bydlí, nebo zde má odpůrce bydliště, nebo v případě společného návrhu na zahájení řízení má alespoň jeden z manželů obvyklé bydliště v České republice, nebo má v České republice navrhovatel obvyklé bydliště, v němž bydlel nejméně jeden rok bezprostředně před podáním návrhu na zahájení řízení. Rozvedeno v ČR může být jen takové manželství, které bylo uzavřeno v ČR anebo v ČR uznáno.

se jednalo o dvě osoby vietnamského státního občanství (98 v roce 2019), na druhém místě byly rozvody dvou Slováků (91). Do roku 2012 bylo jejich pořadí obrácené. Na třetím místě se umístily v roce 2019 rozvody dvou osob s ukrajinským státním občanstvím (60).

Manželství dvou cizinců bylo v roce 2019 při rozvodu v průměru o 3,5 roku kratší (11,7leté) než v případě rozvedeného manželství dvou občanů ČR (15,3leté). U rozvodů smíšených manželství s mužem nebo ženou českého státního občanství byla průměrná doba trvání manželství ještě o něco kratší, když se ve srovnání s rozvody dvou občanů ČR lišila o 4,4 roku (v případě rozvodů s cizincem) a o 4,8 roku (u rozvodů s cizinkou).

